

վնաս գործեցին՝ ոչ միայն աշխարհականաց այլ և եկեղեցականաց, կողոպտելով զարարս նոցա. և միանգամայն աւելի քան 100,000 բիզանդաց ոսկոյ առին աւար, (աւելի քան զմիլիոն ֆրանքաց): Ոչ յիշի թէ ո՛ր էր յայնժամ կոմսն, անուանեալն Դ Պեմունդ, և զի՞նչ արար: Ի թղթի իւրում կշտամբէ Իննովկենտ զԼեւոն և վասն դրժելոյ պայմանի հաշտութեանն՝ յառաջ քան զվճարել ժամադրութեանն, և վասն մերժելոյն զնորընտիր արքեպիսկոպոսն Տարսնի, և զոռճիկ նորա՝ զօրականաց իւրոց բաշխելոյ. նոյնպէս և վասն առ ոչինչ գրելոյ զբանադրանսն՝ որ վասն յափշտակութեան ընչից և կալուածոց Տաճարականաց: Եւ դարձեալ իւրատէ, աղաչէ, յորդորէ ՚ի բաց կալ յայսպիսի գնացից¹⁹², և դարձուցանել նոցա զստացուածսն, նոյնպէս և առ պատրիարքն Անտիոքայ. իսկ եթէ դարձեալ անլսող լիցի՝ պատուէր տուեալ է պատրիարքին Երուսաղեմի և արքեպիսկոպոսին Տիրոսի՝ կրկին ընդ բանիւ առնել զնա և զԲուրբէն և զգլխաւորս ՚ի խորհրդականաց նորին, նոյնպէս և առ թագաւորս Երուսաղեմի և Կիպրոսի և առ այլ պարոնայս գրեալ է, զի զգուշացին ՚ի նմանէ և զուն գործեսցեն դարձուցանել առ ասպետսն՝ զստացուածս նոցին:– Ի ժամանակի աստ երեսդարձութեան Լեւոնի ՚ի Լատինաց՝ թուի իստիւ արգելեալ նորա, զի մի՛ ոք յօտարաց մտցէ և ելցէ յերկիր իւր՝ առանց իւրոյ հրամանագրի, որպէս ծանուցանէ որ յայնմ ժամանակի (1211-2) եկն առ նա հիւր՝ կանոնիկոսն Վիլլեպրանտ¹⁹³:– Յառաջնոց թղթոցն քաջայայտ փայլէ յատուկ իմն գորով Քահանայապետին Իննովկենտեայ ՚ի Լեւոն, վասն միաբանութեանն ընդ եկեղեցւոյ իւրոյ, և վասն զօրութեանն՝ յորմէ ակն ունէր ոչ փոքր օգնութիւն գտանել Խաչակրաց. յայտ ուրեմն է զի բռնադատութեամբ և ոչ հաճութեամբ գրէր զայսոսիկ, որպէս և ինքնին ՚ի սկզբան թղթոյն խոստովանի, ակամայ և տրտմութեամբ զլանալ նմա զառաքելականն ողջոյն և զօրհնութիւն¹⁹⁴. սակայն յետ հնգից լոկ աւուրց (27 մարտի, 1213) վաւերացուցանելով զտուրս Ամուտայ բերդի ՚ի Լեւոնէ առ Տէտոնեան ասպետս, անուանէ զնա ՚ի գրին՝ ըստ սովորականին՝ ամենասիրելի որդի իւր և պայծառափայլ թագաւոր Հայոց, և բարեպա-

¹⁹² Serenitatem tuam monemus, rogamus et exortamus in Domino, etc.

¹⁹³ Ita ut hospes, si terram intraverit, absque regia bulla exire non possit.— **Willebrand.**

¹⁹⁴ Invite ac dolenter tibi negamus apostolicæ salutationis et benedictionis alloquiam.